

egyesülve a
SZÉKELYHIRLAP-pal
MEGJELENIK
MINDEN VASÁRNAP
REGGEL

SZÉKELY UJSÁG

fuzional - cu
ZIARUL SĂCUESC
APARE
ÎN FIECĂRE DUMINECĂ
DIMINEATĂ

„Gazeta Săcuescă” = Tg.-Săcuesc

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Voevodul Mihailu
1. szám.

Redactor responsabil și editor — Felelős szerkesztő, kiadó
Kovács J. István

Redacția și administrația:
BIROU DE ZIARĂ KOVACS
Strada Voevodul Mihailu 1.

Építsünk jobb jövőt!

Itta: SZILVESZTER SÁNDOR fineve, 9-int. ig., hittanár
Történelmi idöket élünk. Ma még azok is megrendülve állnak egy nagy multu, tekintélyes nép tragikus összeomlása előtt, akikre a francia gloire sohasem ragyogtatta sugarait. A tragédia okaira mélyen bölcs meglátással mutatott az agg Petain marsall a francia néphez intézett rádió-beszédében. „Kevés volt a gyermek” mondotta s „nagyobb az élvezetvágy, mint az áldozatkészség”. Szóval a nyárspolgári önzés és kényelem, amely nem tett erőfeszítéseket a jövő érdekében, amit megtettek a nemzeti forradalmak népei. S ha egy nagy népnél ez tragikumvá vált, mennyivel veszedelmesebb és tragikusabb lehet ez egy kis népnél, sőt egy kisebbségi népnél.

Sokat irnak és beszélnek manapság népközösségről. Egyik-másik helyen el is indult valamelyes tapogatózó magyar népközösségi munka. Hogy előre lendül-e s eredményes lesz-e ez a munka, nagyrészt attól függ, hogy milyen munkásokat tud népközösségünk az élre állítani. Tudunk-e kitermelni vérünkéből való, erősakaratu, képzett, igénytelen (Hitler nem iszik, nem dohányzik, hust nem eszik) vezető embereket.

A népközösségnek azonban, amely a jövő vezéreit várja, kötelessége van e jövővel szemben. Kötelessége kimenelni a földből fajtánk értékeit, azokat a csiszolatlan, drága gyöngyöket, amelyek ma ott hanyódnak a porban, a 6-12 gyermekes házak kapui előtt, de szemükben a jövő ígérete csillog.

Nap-nap után jönnek papok, tanítók a kérdéssel: „egy igen jóra való, jótanuló gyerek volna a faluban, de szülei szegények” vagy „van egy nagyszerű fiunk, de 13 testvére van, hogyan lehetne taníttatni?” A magyar kisebbségi nevelő erre kalkulációt végez s azt mondja: nézze kérem, intézetünk a mai árak mellett is havi 600 lejért élelmezést, lakást, fűtést, világítást, szóval teljes ellátást adott növendékeinek. E csekély összegből is 25-28%-os kedvezményt nyújtott úgy, hogy egy növendékre átlag havi 450 lei befizetés esett. Képtelen vagyok több ingyenest felvenni. Egyébként is a teljes ellátáson kívül a diáknak könyveket kell vásárolnia, tandíjat fizetnie stb. stb.

Kénytelen ezt mondani s fájó keserőséggel arra gondolni, hogy most újra a sárban hagyunk talán egy nagyon értékes gyöngyöt, eldobtuk, megtagadtuk fajunk egy értékes kincsét, mert annak a magyar társadalomnak, amely

ma is tud hiuságának és hasának Vénusz és Bachus oltárán vagyonokat feláldozni, nem volt rongyos párezer leje gátkötésre, jövőmentésre...

Külföldön vannak u. n. „papnevelő szülők.” Egy-egy jobb módú, vallásos család arravaló, szegény gyermekeket papnak taníttat s boldog, hogy így anyagi javaival is az Isten ügyet szolgálhatja. Lehetetlen, hogy ne akadna nálunk számos olyan nemeslelkű, áldozatkész magyar család, amely szívesen ne adná anyagi javait, vagy legalább belőle, a legszebb célra, a magyar jövő megmentésére. Milyen ideális kapcsolatot lehetne így teremteni sok szegény és jómódú család között, amelyeket ma éppen a vagyonskülönbség árkol el egymástól úgy, hogy a szó igazi értelmében nem is beszélhetünk közöttük „népközösség”-ről, mert több közössége van egyiknek is, a másiknak sok más fajta, de hasonló vagyoni és társadalmi színvonalon álló családdal. Milyen öröm volna látni egy

ilyen nevelő szülőnek, hogy tehetséges pártfogoltja milyen szépen halad azon az uton, amelyre az ő anyagi áldozata segítette. Milyen kötelességtudattal lép-ne az életbe az az ifju, aki ismeri, milyen kapcsolat fűzi az ő szellemi nevelőihez s tudja mivel tartozik annak a népközösségnek, amely belőle embert faragott.

A segítés módját, részleteit, esetleg egyolyan segítő társaság össze hozását, amelynek tagjai havi hozzájárulásokkal tennék lehetővé tehetséges, szegénysorsu székely fiuk taníttatását, e sorok írója szívesen vállalja, ha az érdeklődők személyesen, vagy írásban (Gimn. rom. kat. Tg.-Săcuesc) érintkezésbe lépnek vele.

Hinni szeretnők, hogy székely népünk nem éri a történelem ítélőszéke előtt az a vád, hogy az élvezetvágy és önzés nagyobb volt, mint az áldozatkészség. Reméljük, hogy a régi világgal letűnt a hurrá-patrióták világa s áldozni tudó, tettekre kész nemzedékre virrad a békés, szebb jövő hajnala.

Megalakult a Nemzet Pártja

Júnus hó 21 étől Románia politikai életét egyetlen párt vette kézbe. Az eddigi Nemzeti Ujszűtetés Arcvonalának vezetősége előterjesztésben kérte az Uralkodót, hogy alakuljon át az Arcvonal, egységes vezetés alatt áló egyetlen pártkeretté. A Vaida Voevod elnök és a régi Arcvonal vezetőinek aláírásával ellátott előterjesztés arra kérte II. Carol királyt, hogy Ófelsége vállalja magára ebben a történelmi forduló-pontban a Nemzet Pártja elnevezésű új alakulatnak a legfőbb politikai vezetését; egy olyan pártnak, amelynek tökéletesen meg kell valósítania a román nemzet politikai egységét.

Ezzel az átalakulással kapcsolatos rendelettörvény megteremtette az Egységes Nemzeti Politikai Partot. A Pártnak legfőbb vezetője maga az Uralkodó, aki a párt vezérkari főnökévé Ernest Urdarianu', a királyi ház miniszterét, a párt vezértitkárává Victor Moldoveanu't nevezte ki.

Három rendelet

Az új átalakulással kapcsolatban a Hivatalos Lap-ban a következő rendeletek jelentek meg:

A Nemzet Pártja első számú rendelete a következő:

1 szakasz. A Nemzet Pártja megőrzi a NUF jelszavát, címerét és egzenruháját.

2 szakasz. A legfőbb vezetést a párt vezérkara gyakorolja. A vezetés a főtitkárság kezében lesz, amely alá van rendelve a párt vezérkari főnökének. Carol r.

2 számú rendelet. Az 1940 június 21 én kiadott 2056. sz. törvényrendelet 3. szakasza alapján az alábbi kinevezéseket tesztem:

E. Urdareanu, a királyi udvar miniszterét a párt vezérkari főnökévé, Viktor Moldoveanu't a párt főtitkárává nevezem ki. Carol r.

3. számú rendelet. A Nemzet Pártja új

alapokara való helyezéséig elrendelem:

1 szakasz. A tartományi, megyei és községi szervezetek a NUF jelenlegi kereteibe illeszkednek be.

2 szakasz. A párt vezérkari főnökét megbízom jelen végzés végrehajtásával.

E. Urdareanu. Carol r.

Minden köztisztviselőnek és vállalati vezetőnek pártagnak kell lennie.

Ófelsége, Károly király az alábbi törvény rendeletet adta ki, melyet rendkívül fontos közérdekű voltánál egész terjedelmében közlünk:

A minisztertanács napló, a törvényhozó tanács véleménye s a miniszterelnök és igazságügyminiszter jelentése, valamint az alkotmány 46. szakasza alapján a román állam egységes és totalitárius politikai rendjének megvédése érdekében elrendeljük:

1 szakasz. Az ország politikai rendje elleni mesterkedés vétségét alkotja s háromtól öt évig terjedő elzárással, tizezer lejtől százezer lejig terjedő pénzbírsággal, valamint egy évtől öt évig terjedő jogvesztésre ítéltetik:

a) Ha valaki előszóval, vagy írásban az ország politikai szervezetének a „Nemzet Pártjának”-nak megváltoztatását célozza. b) Ha valaki titkos társaságokat létesít a fentebből. c) Ha valaki feloszlott társaságokat újjászervez, vagy nem szünteti be azok működését. d) Ha valaki az egységes politikai szervezet tekintélyét alá akarja ásni, vagy meg akarja hiusítani annak működését. A jelen szakasz alapján elítéltek, ha köznyújtások, elvesztik nyugdíjukat.

2 szakasz. Nem lehet köztisztviselő aki nem tagja a Nemzet Pártjának. A kik legkésőbb 1940 augusztus 1 ig nem kerik beiratkozásukat s akik kérését visszautasítják, ettől az idő ponttól kezdve elvesztik

„DACIA” RÉVÉSZ ERNŐ tg.-mureși főelárusító

1940 febr. 18-i huzáson a 34619 sz. sorsjegy tulajdonosainak
3,000,000 leit

fizetett ki. — A játékosok: egy Reghin-i kereskedő, egy gheorgheni magánzó, egy Tg.-Mureș-i tisztviselő, egy Baia-Mare-i bányatisztviselő egyenkint 750.000. — lejt kaptak ezen főnyereményből.

„DACIA” helyi képviselete és árusítása: **BIROU DE ZIARE KOVÁCS.**

köztisztviselői jellegüket. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a tényleges katonákra.

3. szakasz. Senki sem jelöltheti magát és nem választható be a törvény alapján létesített szakmai testületek tanácsába, vagy vezetőségébe, ha nem tagja a Nemzet Partjának. A párttagság elvesztése minden szakmai szervezettel való azonnali kizárással jár együtt.

4. szakasz. Minden jogi személyiséggel bíró testület, vagy társaság, bármilyen is legyen működésének célja és természete, feloszlik, ha

a) Vezetői a Nemzet Pártja érdekeivel ellentétes működést fejtenek ki. b) Az ilyen társaságok és egyesületek vagyonát a Nemzet Pártja propaganda céljaira használják fel.

5. szakasz. Senki sem lehet sem köz, sem magánvállalkozás igazgatóságának tagja, ha nem tagja a Nemzet Partjának.

6. szakasz. Aki azzal a céllal, hogy megvetésnek tegye ki azokat, nyilvánosan megrongálja, vagy megsérti a párt jelvényeit, egyenruháját, kiáltványait, vagy közleményeit, egy hónaptól egy évig terjedő elzárással büntetettik.

7. szakasz. Azoknak a jogi, vagy fizikai személyeknek a vagyonát, akik a fentebbi vétségek egyikét elkövetik, zár alá veszik mindaddig, míg ügyükben végleges ítéletet nem hoznak. Az ítéletben kimondhatják a társas vállalkozások felszámolását, vagy egyéni cégek törlesztését, valamint bármely vállalkozás részvényeinek felszámolását.

8. szakasz. A fentebbi tárgyú pereket a rögtönítélő bírások perrendtartása alapján tárgyalják még abban az esetben is, ha alkalmazzák lehetne a II. Károly király perrendtartás 226. szakaszát.

Tatarescu miniszterszék.

Bentoiu igazságügyminiszter.

Dr. Wild Endre levelei Braziliából

Magyar szoba, villany, rádió és bridzs az őserdőben —
Dr. Bárány orvos az uttörő — Az édes anyaföld hálája

Madárénektől zajos a szűz erdő és az irtás, ahol ismét minden ta'palattnyi helyet ellepett a sokféle elősdi növény. A madárfészkeket kézzel el lehet érni. A tarka tollú dalosok igen bizalmasak. Hirtelen kanyarognak s majdnem elgázolunk egy erdei tyúkot, amely a porban keresgél. A motorhajó elöl sietve tujnak el a jól megtermett ürgek és rikacsolva huznak el jómagasan a papagályok. Célunktól nem vagyunk messze, de nem látnak ki a fák közül. Vegre aztán egy hosszú pálmator végén, melyet nem emberi kéz ültetett, minden átmenet nélkül, a sűrűségből kikandikáló kőből épült csinos villa előtt megtorpanunk. Sárgavirágú kakutusz oszlopok állnak őrt a bejáratnál. A fal mellett végig lila bokrok. A kerti asztalt házmagas kamélia és azalea árnyékolja be. Pipacs és buzavirág a baloldali ágyásban, szekfü és muskátli a gránitlapokkal szegélyezett járda szélén. Egy lugában szőlő érik. A sarkon napraforgó tányérképe csodálkozik ránk, s hátul egy bambuszliget takar el egy emeletes épületet, melyről később kitérünk, hogy szeszgyár. A szép nagy magyar kuvasz csatlósára sietve előjön a ház gazdája, a felesége, s annak póttömnyű édesanyja és fiatal sógorndje. Hangos üdvözlés, egy szívből jövő „abraço”, s máris benn vagyunk a perzseszőnyegekkal leterített hallban, s elkezdünk a mezőkővesdi párnákkal takart babérfá székeken. A házat a gazda tervezte minden butorát és berendezését a ház aszszonya rajzolta meg és a kolonia asztalosakészítette el cédruktól. A falon logó gobelin-képek, a szőnyegek, a terítők, mind itthon készültek az őserdőben.

Villanyos fagyasztógép a farmon

Az orvosi rendelő folyosóján egy jacaré (krokodil) szépen kidolgozott bőrét tapogatom meg. A sarokban meglep egy Keivinator, legmodernebb villanyos fagyasztógép, meg egy Philips-rádió, a lakás kincsei. A szobák, a rendelő, a mellékhelyiségek és előterek ragyognak a tisztaságtól; mindenütt villany, vízvezeték és fayance-burkolat, éles ellentétben a „szomszédok” primitív és elhanyagolt lakásaival. A szágópálmák mellett nagy jaboticaba fa állt, melynek szilvanagyságu jó gyümölcse nem az ágakon, hanem a fatörzsén érik, meséli el Bárány dr. küzedelmes életét. Sok önfeláldozásba került, a

míg a brazilok bizalmát sikerült megnyernie. Tízennyolc évig tartó erős orvosi munka eredménye ez a birtok. Harminc évvel ezelőtt még áthatolhatatlan őserdő, jó egynehány gyarmatos temetője ez a birtok. Most csak éppen meg kell kaparni a földet, s bőven terem benne minden.

Dohánylevél nagyságu eperlevél

Zöldszínű kolibri repül most egészen közel hozzánk, s lacsókolja a piros virágoktól a mézet. A vállig érő sűrű páfránykeletés árnyékában Bodri kutya nagyokat szuszog, mire jelentik, hogy tálatva van. A patyolatfűher ovális asztalra egymásután hordják fel a finom hazai ételeket, a Cruzeirobort, fagyaltot, gyümölcsös kosarakat, melyeket a csendeleifutók megbámulnának. A jó santosi fekete mellé jó bahiai szivar jár a dohányosoknak. Ebéd után a rózsaliget, a dahiákat és a tropikus parkot járjuk körül, aztán oldalt kerülünk az eperfákkal szegélyezett olak és kamarák mellé. Nem tudom, elhiszi-e valaki, ha leírom, hogy itt az eperfa levelei akkorák, mint nálunk egy rendes dohánylevél. Ilyen levelekben meghízhat a selyemhernyó. Anyira meghízik, hogy be sem fér a gubójába, lyukat hagy rajta, hogy azon kijöhessen, ha a selyemszál legombolyítása előtt meg akarnák ölni. Igaz, hogy a braziliai hernyó selyemszála csak 200—300 méter hosszú, míg az európsé 2 kilométer, de hát ebből is egészen jó selyemruha lesz.

Veszedelmes kígyók

A túró szíjában, ahová most átme gyünk, sűrűn egymásmellett cu ornádszínű pelt vashordók állnak. A megkopasztott nádat, mely hasonlít egy jó fejlett kukoricaszárhoz, két henger között kisajtolják. A kifolyó barnászöld nedvből fűnyomítás után lesz a nádcukor vagy élesztő hozzáadásával szesz. A ceire a nagy cementkádakban négy nap alatt megerjed, aztán üstbe kerül, lepérolják és kész az aquardente (tűzes víz), caninha („nádacska”). Braziliában évente egymillió liter alkoholt főznek cukornádból. A szabad tűzön nyársonstult pecsenye („churrasco”) fogyasztása előtt igen jó étvágygerjesztő. Az a vélemény, hogy Braziliából kerül ki a legjobb rum, téves. Ha Braziliában rumot akarnak tenni a teába, Párisból hozatnak konyakot,

Az erdő szélén egy agyonvert jararaca fekszik. Valamelyik kolonista végzett a veszedelemes hüllővel. Bárány dr. sokat tud mesélni a mérges kígyókról. Patikájában mindenféle szérum készen áll, mert gyakran fordul elő kígyómérás. Minél jobban pusztul az őserdő, annál jobban szaporodik a megművelt földeken a kígyó.

A szomszédok fiát nemrég a kocsi felrakott löheréből kimászó csörgőkígyó (Crota'u Cascave) marta meg, mikor a teheneket akarta megetetni; egy kislánynak pedig a sarkába harapott, amikor a réten mezitáborát ment. A lányka nem vette észre a kígyót s pár óra múlva meghalt. Wildkhez Santa Rosában este az ebédőbe is bejött egy korál-kobra. Felágaskodott és már támadni készült, amikor sikerült derékon ütni. A család a legnagyobb izgalomban várta a kígyó párját. Rövidesen az is megérkezett s azt is sikerült elpusztítani.

Mit kell tudni a kávéról

Meg a kávécserejéket nézzük meg, s egy piros bogókkal megrakott ágga a kezemből indulnak uzsonnáznai. Utközben megtanulom, hogy 1. legjobb a santosi kávé. Ha a kávészemet kibontjuk, megtaláljuk a szikleveleket. A sziklevelek hiányáról lehet felismerni a hamisítványokat. 2. A pörkölt kávé hamarosan fel kell használni. Azt a háziasszonyt, aki Braziliában a kávé idegen anyaggal keveri, szigorúan megbüntetik. Tíz naposnál régibbi pörkölt kávé árúsítani nem szabad. A boltost, ha mégis megteszi, börtönbe csúják, üzletét bezárják és az ítéletet költségére az újságokban közzéteszik. 3. A frissen darált kávé szűrőbe kell helyezni, s forró vízzel leönteni. Ennyi az egész. A tisztán lecsöpögő kávé a legjobb gondüző. A férfiak enél fogva a „cafezinho” mellett döntenek, a hölgyek kakaora szavaznak, s mindkét párt közösen kanalizálják a tejszínhabot, fosztós kaláccsal és tizféle sütemény kíséretében. Brazília az édeségek hazája; a cukor olcsó (kg. 12 lei), s mivel a sokféle gyümölcs örökkösen érik, örökké befőznek. Nem tudom, mi lesz velem, ha vissza kell mennem Európába, mert én ezután mindig csak brazil kompot fogok követni. Az uzsonnához a hangulatot az irtásban fu ballozó ifjuság csatakiállításai szolgáltatja. A futball itt életszükséglet. Azután a bridzs-partie következik, rádiózás és merengés.

Az őserdőben hirtelen sötétedik. Kabócák, tücskök rázendítenek esti dalukra, szentjános bogárkák tűzijátékot rendeznek. Benn kígyúnak a villanycsillárok. A cicá dormolva dörgölődzik a lábához, majd hirtelen egy betévedt madárpók után iramodik. A mesztic szobalány becukja a venezianákat (zsa'u) és megigazítja a moszkító hálókat. Odakünn a fülemle dalolja esti imáját. De keresztje vakítóan fénylik az égből alján. Mi inkább szeretnénk látni ragyogni a Göncölzsekerét, s piros árvalányhajú hűtőt fűret tennénk Liszt p'akettje mellé a zongorára. A háziasszony a második rapszodiát játssza.

⊖ Érettségi eredmények két székelyföldi gimnáziumban. Most számol be a napi sajtó a főgimnáziumok évvégi eredményeiről. A taláiban a kisebbségi intézetek szép munkát végeztek. Minket közelebből a Mercurea Ciuc (csikszeredai) római kat. főgimnázium és a Sf. Gheorgheni (sepsiszentgyörgyi) r. i. Mikokollégium eredményei érdekelnek, amennyiben e két iskolában sokan végeztek vidékünk fiaik közül is. A két gimnázium növendékei Brasovban tettek érettségi a következő eredménnyel:

Mercurea Ciucból jelentkezett 24 az idej, 3 a régi tanulók közül. Sikeresen tették le az érettségi: 1 régi, Márton András; 15 új: Apor Csaba, Biró Dénes, Buszek Géza, Domokó Gyula, Erőss István, Farkas Ferenc, Fábán Lajos, Gernárd László, Kiss Pál, Konkav Károly, Lakatos László, Lázár Jenő, Lokody Pál, Magyarai Jenő, Mánya Kristóf.

Székely Mikó-kollégiumból 26 állott érettségire és keresztül ment a következő 16 székely fiú: Bálint Mihály, Bedő János, Benkő Béla, Bokor Ernő, Dénes László, Gazda Dező, Hollaki József, Ilyés Antal, Izsák József, Jakab Mihály, Kovács Dénes, Kun Iván, Rakosi László, Tompa László, Vitályos Ferenc Sándor és Vitályos Sándor.

H I R E K

-1.9.40.
június
22.

SZÉKELY UJSÁG

(egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal)
társadalmi és közgazdasági hetilap

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Félévre — 80 lej. Egy hóra — 14 lej
Negyedévre 40 lej. Külföldre egy évre 300 lej

TÁJÉKOZTATÓ:

Szolgáltatás gyógyszerészeti vasárnap és egész
héten Szini patika, mely egész napon nyitva
Ugyazintén éjszakánként is szolgálatban van

Induló vonatok Tg.-Săucuescről

3104-es személyvonat indul 5⁴⁵ órakor
3106 " " " 14⁵⁵ "
3108 " " " 19⁴⁰ "

Braşov-ba érkeznek:

3104 es 8⁵⁵ ó. 3106 os 17⁵¹ ó. 3108 22⁵⁸ ó.

Tg.-Săucuescre érkező vonatok:

3103-as személyvonat érkezik 9⁴⁷ órakor
3105 " " " 17⁰⁸ "
3107 " " " 21⁵⁴ "

Braşovból Bucureşti felé ind.:

Rapid: 16⁰⁰ ó.Cyors: 3⁵⁵, 5⁰¹, 6²⁴, 11⁴⁰, 17⁴⁰, 19³⁴ órakor,
Személy vonatok. 1⁰⁵, 7³⁹, 13¹⁹, 16¹¹, 18³⁷ ó.

— Földrengés. Hétfőn, június 24 én délelőtt 11 óra 58 p. kor gyenge földkést észleltek városunkban és a környék falvaiban. Pojánban — mint lapunknak írják — a földrengés annyira heves volt, hogy a függő lámpák mozgása jól észrevehető volt. Bucurestiben szintén észlelték a 4—5 fokos erősségű földkést. A földrengés csomópontja 150 km. — nyire lehetett északkeleti irányban. Hétfőn hajnalban 3 óra 44 perckor a jelzőkészülékek Bucurestiben szintén mozdultak.

— Papbeiktatás. Amint a múlt számban megírtuk, Demes Ferenc ref. lelkész nyugdíjba vonulásával dr. Czirják János braşovi s. lelkész választották meg Marcuşan (Márkosfalva) a falu lelképásztorává. Az új lelkész ünnepies beiktatása — amint velünk közlik — holnap, vasárnap délelőtt lesz.

— A piaci kut. A főtéri lakók régi óhajának tett eleget a városi tanács, amikor e héten kicserélte a piaci kut szerkezetét. Az új szerkezetű kut bőven onlja a vizet és könnyebb is a kezelése. Csak azt kellene megtiltani a kut körüli, különösen esténkénti ácsorgóknak, cigányoknak, hogy ne nyomják oda a szájukat a csőhöz és úgy igyanak a csővön keresztül. Nehéz ezt ugyan ellenőrizni és megtiltani, azonban a szájról a csőhöz tapadt bacillusok könnyen megfertőzik nemcsak az onnan elszállított vizet, hanem megfertőzhetik azokat is, aki a fenti módon, csőre tapadt szájjal akarják szomjukat oltani.

— Halálozások. Tompa Péter kereskedő Macşa (Maksár) 47 éves korában meghalt. Temetése kedden, jun. 25 én volt nagy részvét mellett. — Gácz Mihály nyugalmazott unitárius lelkész, ki 45 évig szolgált a 6 Ucát, nyugalmába vonulta után 8 esztendővel folyó év június 19. én rövid betegség után Săntionul Nouca (Szentiván-laborfalvár) elhunyt. Temetése folyó hó 21 én ment végbe, melyen családja, hívei és paptársai kísérték végig pihenőjére az agd Simeont.

— Vigyázzunk az idén a szőlőre és gyümölcsökre! Erről ír a Növényvédelem és Kertészet most megjelent legújabb száma. Cikkeket közöl még a tűzhelyszálfő házi készítéséről, a nyulragott fák gondozásáról, a kajsziarackfák tömeges pusztulásáról, a nikotinos permetezőről, a nyári permetezések pótlanyagairól, a gyakorlati trágyázásról, a kaliforniai paiztetű és az almamoly rajzásáról stb. A színes gyümölcsképet is közlő két lapból a (Növényvédelem) kiadó hivatala (Budapest, VI. Aréna ut 84/c) díjtalanul küld egy alkalommal a lapunkra

200 Leivel milliókat nyerhet

ha részt vesz a sorsjáték

15. és 18.-i huzásain!

1/4
sorsjegy
200.-
lei.

Minden huzásnál

40.000.000 lej

kerül kiosztásra.

1/4
sorsjegy
200.-
lei.

való hivatkozással mutatványszámot.

— Signum Laudis—szal kitüntetett fazekasmester. Ma kezdődtek meg Mezőturon a „Badár—napok”, melyek központjában Badár Balázs, a hírneves mezőturi fazekasmester, a népi magyar lélek teremtő ereje egyik megtestesítőjének emléke áll. A művész fazekasmester egy évvel ezelőtt 81 éves korában hunyt el, azonban gyönyörű alkotásaival beírta nevét a művészet történetébe. Már I Ferenc József király külön kitüntetéssel ismerte el az egyszerű, kékkötényes parasztművész messze földön ismert őstehetségét, Horthy Miklós kormányzó pedig a legmagasabb elismerésre, a „Signum Laudis” ra érdemesítette. A ma kezdődő mezőuri két napos ünnepség Badár Balázs emlékének fog hódolni.

— Lapszemle. A Buletinul Asociatiunii Culturale Astra c. folyóirat, az „Astra” vármegyénekbeli tagozatának közlönye gazdag tartalommal (4—5 szám) most jelent meg. A főszerkesztője E. Sibianu, szerkesztőségi titkár A. Cristoloveanu. A közlemények sorát Sidorovicinak „Milyennek szeretném látni az én falumat?” c. cikke vezeti be. Több közlemény foglalkozik a megyei Astra működésével és újabb célkitűzéseivel. „Minden községben alakuljon — ugymond — az Astra vezérelése alatt közművelődési kör, amelynek célja a román falu népének emelése és a nemzeti újjászülés, létesítésük mindenütt népház olvasószobával és könyvtárral, ezekhez

kapcsolódják szövetkezei.” A folyóirat többi jelentősebb cikkei a megyei Repülő Egyesület, a katonai előképzősök működésével, a Román Nemzeti újjászülés pártja szervezésével, az Országos sztyörgyi növeztői tanfolyamának befejezésével foglalkoznak. Hírek és néprajzi dolgok egészítik ki a részbeni hivatalos közleményeket.

— Újabb rendeletek a nemzetvédelmi bélyeggel kapcsolatban. A nemzetvédelmi bélyeggel kapcsolatban a pénzügyminiszter 1.022 629 számú rendeletével úgy intézkedik, hogy a falusi kereskedők — comercianți dela sale, comuna rurală — és azok a városi kereskedők és iparosok, akik az 5-ik kategóriáig bezárólag, tehát 25000 lej adóalap után adóznak a patenta fixában, az 50 lejes télen aluli vásárlásoknál nem kötelesek fizetési jegyzékeket kiállítani és vevőknek kiadni — Másik rendelkezés pedig az, hogy a kereskedők és iparosok, akik a 2 százalékos bélyeg lerovására, illetve kiadására kötelezettek, nemcsak a Nota de plata, de a számlakönyveket is kötelesek a pénzügynél láttatni, tekintettel arra, hogy olyan vásárlásoknál, amelyeknél rendes számlát adnak, a 2 százalékos bélyeg ezen a számlán rovandó le.

— Felemelték a számlabélyeg illetéket. A Monitorul Oficial június 18-iki 138: számában megjelent bélyegtörvény módosítási törvényrendelet értelmében június hó 18 től a kereskedők és iparosok bármilyen számlái 5 helyett 6 ezreléssel illetékezendők.

Aláírták az olasz-francia fegyverszüneti egyezményt is

A múlt szombaton, június 22-én délután 6 óra 50 perckor írták alá a compiégnai erdőben a német-francia fegyverszüneti egyezményt. A fegyverszünet feltételei Franciaország teljes meghódolását jelenti — állapítják meg londoni illetékes körök.

A németek által megsabott fegyverszünetet két nap múlva az olasz-francia fegyverszüneti egyezmény követte, melyet június 24-én, hétfőn este 7 óra 15 p.-kor írtak alá a Róma közelében

levő Incisa All'Olgiata nevű villában.

Ennek értelmében kedden, június 25-én olasz nyári időszámítás szerint hajnali 1 óra 35 p.-kor megszűntek az ellenségeskedések úgy a német, mint az olasz részről.

A történelmi eseményt Hitler kiáltványa követte, aki elrendelte, hogy az egész birodalom területén a házakat tíz napon keresztül föllöbögőzzék és hét napon át szóljanak a harangok a győzelem emlékére.

Törvényrendelet intézkedik a lakosság tűzifa szükségletének biztosításáról

Törvényrendelet-jelent meg az erdőki-
telés megszervezéséről a célból, hogy a
hadseregnek, intézményeknek és a polgári
lakosságának tűzifával való elátását biztosítsák.

A rendelkezés főbb pontjai a következők:

Az összes erdőmérnökökkel a helyszínére az erdőki-
termelésekhez rendelik ki, hogy a
ki-
termelést megszervezzék. A fakitermelő vál-
latok körül fekvő községek lakói, illetve
azok, akiket a lakosság közül erre a célra
kiválasztanak, kötelesek a fakitermelésnél dol-
gozni. Hasonlóképp el lehet rekvirálni a faki-
termelés céljaira az állati, vagy gépjármű-
veket. Ez a munkakötelezettség a nemzetvé-

delem érdeke, vagyis azt, aki a hatósági ren-
delkezéseket áthágja, katonai bíróság elé ál-
litják.

A végzett fakitermelési munkáért az ér-
vényben levő kollektív szerződés szerinti fi-
zetnek és a munkabér a munka elvégzése
után azonnal esedékes. A bérfizetés kérdése-
ben felmerülhet a nézeteltérések esetében egy
felsőbb erdészeti hatóság dönt. A fakiterme-
léshez kirendelt egyének munkaszerződéseit,
valamint a járművek igénybeviteléről szóló
szerződést az illető község előjárásága előtt
kötik meg.

A fakitermelő vállalatoknak tíz napon

belül jelentést kell tenniök a megyei erdészeti hatóságnak arról, hogy a minisztérium által megállapított, illetve jóváhagyott kitermelési tervből mennyit végeztek el. Egyidejűleg a fakitermelő vállalatok a nemzelgazdasági minisztériumnál jelentésük be, hogy mennyi munkaerőt, járművet, vagy állatot kívánnak az eddigi katonai összpontosítás, illetve rekvirálás alól mentesíteni.

Az állatok, mint időjósok

Az állatok ösztöne sokszor biztosabb, mint az ember szeme. Az állatok egy része megérzi a légnomásnak, a levegő páratartalmának változását és a maguk módján tudunkra is adják, hogy milyen időt várnak.

Szép idő lesz: 1. Ha nagyon korán kukorékol a kakas. 2. Ha a fecskék magason repülnek. 3. Ha este nagyon kurutyolnak a békák. 4. Ha a pókok szorgalmasan szövik a hálójukat. 5. Ha reggel sok méh száll ki. 6. Ha a legyek este csoportban keringenek.

Eső lesz: 1. Ha a szamarak bögnék. 2. Ha a kutya lyukat ás. 3. Ha a macska mosakszik. 4. Ha a tyukok fürdenek a homokban. 5. Ha a kacsák gágogva röpködnek s letuknak a víz alá. 6. Ha este kukorékol a kakas. 7. Ha a madarak tollászkodnak. 8. Ha a galambok soká jönnek haza a ducba. 9. Ha a páva nagyon kiabál. 10. Ha a fecskék egészen a föld felett repülnek. 11. Ha a verebek csoportokba verődve lármáznak. 12. Ha napközben kurutyolnak a békák. 13. Ha a férgek előbujnak a földből. 14. Ha a pók gyakran visszavonul a háló mélyére. 15. Ha a méhek nem mennek messze a kaptártól. 16. Ha a legyek nagyon szemtelenednek és nagyon csipnek. 17. Ha a leveli béka hápog. 18. Ha a daru kiált. 19. Ha a ló gyakran prüszköl.

Vihar lesz: Ha az állatok nyugtalanok. Ha a halak sokat harapnak s felvetődnek a víz színén.

Rádiózók figyelmébe!

A Kovács-hirlapiroda szíves figyelmébe ajánlja a rádióságok vásárlóinak, hogy

Antenna bélyeggel együtt	Lei 4
Rádió Ujság	" " 6
Rádió Elet	" " 7
Délibáb	" " 8

Emelkedett a külföldi postai díjszabás

Május 10.-étől kezdve megdrágultak a külföldre szülő postai küldemények is.

E szerint a következő díjszabás lépett életbe:

Egyszerű levél Jugoszlávia, Török és Görögországba 20 gramig 12 lej. — 20 grammon felül minden 20 gramm 8 lej.

Levelező-lap képes vagy egyszerű	8 lej.
Névjegyek portója	3 lej.
Aruminta 50 gramig	3 lej.
Más országokba, így Magyarországra is	16 lej.
Egyszerű levél	10 lej.
Képes vagy egyszerű lev.-lap	4 lej.
Névjegyekért	4 lej.
Aruminta 50 gramonként	4 lej.
Nyomtatványok díja 50 gramig Jugoszlávia, Török és Görögországba	1 lej.
Más országokba	4 lej.

Ajánlott levél díjszabása Jugoszlávia Török és Görögországba ajánlott díj 12, összesen 24 lej. — Más országokba ajánlási díj 16, összesen 32 lej. — Express-díj általánosan 32 lej.

A belföldi postai díjszabás még nem emelkedett.

Drágábbak lettek a könyvek

A Kovács-hirlapiroda közli a m. tisztelt közönséggel, hogy országos megállapodással minden 10 lejen felüli könyv 1 lejjel, 100 lejen felüli könyv pedig 2 lejjel drágább lett.

Színház Magazin ára	18 lej
Pesti Hirlap könyve	" 12 "
1/2 Pengős könyv	" 20 "
1 " " "	" 38 "

Utra, kiküldetéseknel, irodai használatra nélkülözhetetlen a

töltő-toll

Nagy választék „MATADOR”, „MELBI” és egyéb jó márkájú töltőtollakból a KOVÁCS-HIRLAPIRODÁBAN

Tipografia MINERVA Targu-Săucess 1940

Minden hirdetés előre fizetendő a propaganda minisztérium által megállapított országos díjszabás kötelező előírása szerint

Apróhirdetések

E hirdetések hivatalos árszabály szerint tíz sorig szavanként számíthatnak. Minden hirdetés előre fizetendő

Románból, magyarból, franciából előkészítik GYÖRBIRO JENŐ okleveles tanár

12-13 éves árva, református kislányt örökbe fogadna nyugdíjas özvegy urinő. Értekezni a kiadóhivatalban.

Jó családból való,

4 közép iskolát végzett fiú, tanulóknak te. vesz Jancsó F. Lajos vas és fűszer kereskedő.

Jókarban lévő ajtók és ablakok eladó. Értekezni a kiadóban.

ELADÓ HÁZ a főter közelében, esetleg két részben is. — Cim a kiadóban.

IRODAI BUTOROK, íróasztalok, székek, könyvszekrény, divány stb. eladó. Értekezni özv. dr. HERPEI IVÁNNÉVAL.

Kiadó azonnal a Str. Besarabescu 15 sz. alatti az iskola melletti sarokház, 3 szoba, konyha, melléképületek és udvar. Érdeklődni Demény Gézával.

JÓKARBAN LEVŐ fekete zongora eladó. Cim a kiadóban.

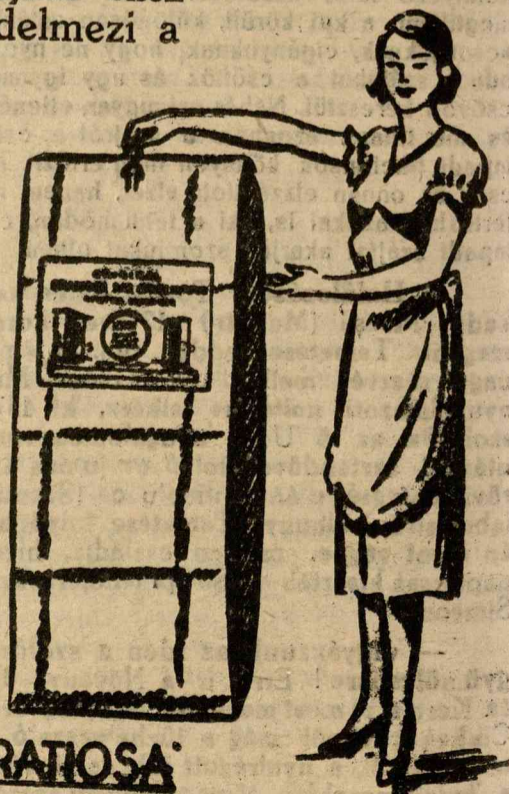
3 szoba, konyha, kamrából álló lakás istállóval, színnel, külön udvarral és kerttel julius elsejétől kiadó. Cim a kiadóban

Barompiac 17 sz. alatti ház eladó Értekezni lehet Varhelyi Ödön ügyvédnél.

A Szépiac-utca sarkán egy kettős üzlethelyiség berendezéssel együtt bérebeadó. Értekezni lehet Varhelyi Györgyvel.

Megjelent az UJ MENETREND — Ara 30 lej — Kapható a Kovács-hirlapirodában

A téli ruhákat molykár ellen védelmezi a

GRATIOSA

MOLYZSÁK

Beszerezhető a KOVÁCS-hirlapirodában

Bartos Boldizsár

vegytisztító és kelmefestő üzemében

ujra hasznavehetővé lehet tenni, mivel ezáltal sok pénzt takarít meg.

Guvlórozás és pliszérozás

különböző mintákban. — Ugyiszintén 100%-os tiszta gyapjuból készült

székely háziszóttos

posztóim állanak a nagybecsű vevő közönség rendelkezésére. — Továbbá gyapjufésülést, fonást, ványolást, festést és préselést a legszebb kivitelben készítenek. — Kelim és perzsafonalak, ugyiszintén zsákszőnyeg varráshoz különböző színekben nagy választék.

Aranyéremmel több-szörösen kitüntetve

Legjobb, tartós és tisztairásu

a „TORPEDO” írógép

Kicsi TORPEDÓ

koffer írógép 9800 lejtől kezdve

Nagy Standard „Torpedó”

írógép 19.600 lejtől 35.500 lejjig

Felvilágosítást ad

KOVÁCS-hirlapiroda

Ha nem találja

a rikkancsnál, jőjön be a KOVÁCS-hirlapirodába és ott megveheti az újságját.

Törvények, rendeletek

magyar fordítását tartalmazza a hetenként megjelenő

Jogi Kalauz

Ez az önálló hetilapként megjelenő

Jogi Kalauz

mindazt fogja közölni, amit mindenkinek szükséges tudnia, hogy a jelenleg érvényben, vagy későbbben megjelenő törvényeknek és rendeleteknek elegendő tehessenek.

Orvos, ügyvéd, mérnök, iparos, kereskedő és földmives egyaránt megtalálja az önálló hetilapként megjelenő

Jogi Kalauz-

ban az öt érdeklő törvényeket és rendeleteket, de nemcsak azok pontos szövegét magyar fordításban, hanem azok gyakorlati alkalmazására vonatkozó utasításokat és magyarázatokat. A 4 oldalas szám 3, a 8 oldalas szám pedig 5 lej és kapható városunkban a

KOVÁCS-hirlapirodában.